

## Voortgangsrapportage Doelen Beleidskader Sociaal Domein 2021

In de door de gemeenteraad vastgestelde strategische visie op het sociaal domein en in het beleidskader zijn 12 doelen geformuleerd die bijdragen aan het hoofddoel van het beleid. Dit is verwoord in de titel van de strategische visie; *Meedoen! In Meierijstad hoort iedereen er bij. Naar een inclusieve samenleving.*

Jaarlijks doen we in een voortgangsrapportage verslag van de inspanningen die het afgelopen jaar verricht zijn om een bijdrage te leveren aan het bereiken van de doelen. Deze rapportage wordt gelijk met het jaarverslag / jaarrekening aangeboden. Voor een meer informatiegestuurde analyse verwijzen wij graag naar het Dashboard Sociaal Domein waarin operationeel tactische resultaten zijn opgenomen of naar de 4G Monitor Sociaal Domein die tactisch strategische resultaten weergeeft. Deze monitor wordt elke twee jaar gelijk met de begroting aangeboden.

### 1. Meer kinderen en jongeren van 0-27 benutten hun kansen en talenten, zo nodig met hulp.

Kinderen en jongeren van Meierijstad zijn de toekomst. Het is van belang dat zij voldoende ontwikkelmogelijkheden hebben op het gebied van onderwijs, welzijn en vrijetijdsbesteding om hun kansen en talenten te benutten. Meedoen voor iedereen is hierbij het uitgangspunt. Daar waar nodig krijgen kinderen en jongeren hulp. Deze hulp is dichtbij en snel beschikbaar. Een belangrijke randvoorwaarde voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren is hun gezondheid. Het streven is dat zoveel mogelijk kinderen in Meierijstad gebruik maken van het jeugdgezondheidsprogramma van de GGD. In het kader van dit programma worden kinderen gevaccineerd en wordt de ontwikkeling en gezondheid gemonitord. Uit deze monitors blijkt dat een groot deel (circa 85%) van de kinderen en jongeren in Meierijstad zich zonder inzet van extra hulp kunnen ontplooiën. De ambitie voor de komende jaren is om deze groep te vergroten. Dit doen we door te blijven investeren in de basisvoorzieningen, preventie, het huidige aanbod van vroegsignalering, voorlichting en advies en de samenwerking. Kwetsbare groepen krijgen hierbij extra aandacht.

Op het moment dat kinderen, jeugdigen en ouders vragen hebben op het gebied van opvoeden en opgroeien, dan kunnen zij die stellen in de directe omgeving en op bekende plekken zoals het consultatiebureau, school, de huisarts, het Centrum Jeugd en Gezin en bij het jongerenwerk. Uiteraard gaat de professional in op de gestelde vraag maar daarnaast is er ook aandacht voor de talenten van de kinderen, jongeren en hun omgeving. Want immers iedereen heeft een talent dat hij of zij kan inzetten. Naast het zelf bieden van hulp en ondersteuning hebben eerder genoemde professionals ook de mogelijkheid om al dan niet rechtstreeks hulp in te zetten in het kader van de Jeugdwet. Het streven is dat deze hulp snel, dichtbij en zo kort mogelijk wordt ingezet. Een vorm van hulp die dichtbij wordt ingezet, is de hulp die wordt geboden op scholen in het kader van Passend Onderwijs. Met Passend Onderwijs streven wij na dat kinderen nabij hun huis in hun vertrouwde sociale omgeving naar school kunnen. Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken naar de beste alternatieven.

Het onderwijs is een belangrijke plek voor kinderen en jongeren om zich ontwikkelen. De samenwerking met onderwijs is daarom van groot belang, waarbij opleidingen afgestemd moeten zijn op de kansen in de arbeidsmarkt. Het onderwijs moet innoverend zijn en blijven, niet volgend. De taken en verantwoordelijkheden van diverse partners worden nader uitgewerkt in de Lokaal Educatieve Agenda (LEA).

Thema's die een plek krijgen in de LEA zijn onder andere:

- Het verminderen van onderwijsachterstanden en laaggeletterdheid.
- Een betere verbinding maken tussen onderwijs, ondernemers en overheid (3 O's).
- Betere aansluiting van onderwijs en zorg (Passend Onderwijs, inclusieve samenleving) en Onderwijs en Techniek.

In de LEA wordt een verwijzing gemaakt naar de samenwerking tussen onderwijs, overheid en ondernemers in de 3O's. Daarmee willen we voorkomen dat er aan twee 'tafels' dezelfde informatie wordt besproken. Dit zal duidelijker beschreven worden. De inbreng van het POM op de LEA zal daardoor afhankelijk zijn van aanpalende thema's.

### **Gerealiseerd in 2020/202**

*In 2021 is de nieuwe website van Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Meierijstad, [www.cjgmeierijstad.nl](http://www.cjgmeierijstad.nl), online gegaan. De website van CJG Meierijstad is de plek waar ouders, verzorgers, kinderen, jongeren en professionals terecht kunnen met vragen over gezondheid, opvoeden en opgroeien. Op de website vind je veel handige informatie, tips en advies over opgroeien en opvoeden van kinderen van 0-23 jaar. Maar ook informatie over trainingen, workshops, webinars, ouderavonden en andere bijeenkomsten worden gepubliceerd op de website.*

*De programma's Kansrijke Start en Nu Niet Zwanger zijn in 2021 gestart in Meierijstad. Nu Niet Zwanger is een project dat onderdeel is van het actieprogramma 'Kansrijke Start'. Dit project heeft als doel ongeplande en onbedoelde zwangerschappen in kwetsbare gezinnen te voorkomen. Het actieprogramma 'Kansrijke start' is gericht op een zo best mogelijke start van het leven van een kind en een optimale kans op een goede toekomst. Daarin zijn de eerste 1000 dagen van een kind cruciaal. Deze programma's zijn gericht op het samenbrengen van het zorg en sociaal domein om passende ondersteuning en zorg te bieden voor kind en gezin. Om te werken aan preventie, (vroeg)signalering en het versterken van de bestaande netwerksamenwerkingen, is het van groot belang om de verbinding te zoeken met relevante programmalijnen en netwerkpartners die direct dan wel indirect een rol hebben bij het gezin. Er is in 2021 een coalitie Kansrijke Start gestart en samenwerkingspartners en aandachtfunctionarissen uit het medisch en sociaal domein hebben gezamenlijk het eerste convenant van Nu Niet Zwanger onderteken.*

*De gemeente heeft in het voorjaar van 2021 van het Rijk incidentele gelden ontvangen in verband met de corona en de gevolgen hiervan voor jongeren. Deze incidentele middelen zijn in Meierijstad onder andere ingezet op het tijdelijk uitbreiden van het jongerenwerk. Vanaf het begin van de coronacrisis zien we dat er een groot beroep, meer dan gebruikelijk, wordt gedaan op het jongerenwerk. Het jongerenwerk heeft een belangrijke rol in het voorkomen van grotere problemen door vooral in contact te blijven met jongeren. De zorgen rondom de jeugd in Meierijstad zijn groot. Deze signalen worden door verschillende landelijke onderzoeken en de QuickScan Jeugd die we in 2021 in Meierijstad hebben uitgevoerd bevestigd. Dit heeft voor een deel te maken met de effecten van de coronacrisis, waardoor bepaalde bestaande ontwikkelingen en problematieken zijn versterkt. De jongerenwerkers constateren sinds het begin van de coronacrisis o.a. verhoogd gebruik van softdrugs, toename van handel onder steeds jongere jongeren van bijvoorbeeld sigaretten en toename van eenzaamheids- en depressieve gevoelens.*

*Vanaf 2021 kent de toegang de jeugdhulp toe op basis van het nieuwe productenboek en de regionale werkinstructie. De toegang krijgt hiermee meer regie, in afstemming met de jeugdige en*

*jeugdhulpaanbieder worden doelen opgesteld en de best passende hulp toegekend. Waarbij het uitgangspunt is dat de geboden hulp zo licht en kortdurend als mogelijk wordt ingezet. Ten aanzien van de jeugdhulp zien we in 2021 een toenemende inzet van hulp bij GGZ problematiek. Dit is naar alle waarschijnlijkheid het gevolg van de coronacrisis. Dit heeft in 2021 voor het eerst sinds 2019 weer geleid tot een stijging van het aantal jeugdigen met jeugdhulp. De inzet van de POH-jeugd bij huisartsen is gecontinueerd en wordt verder uitgebreid. In 2021 hebben we verder gebouwd op de verschillende thema's van de LEA. Er is een eerste resultaatmonitor voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) opgesteld. Dit is een nulmeting en geeft aanbevelingen om nog meer resultaat te kunnen behalen. De flexibele tutor is verder uitgebreid zodat VVE meer vorm en inhoud krijgt in groep 1/2 van het basisonderwijs. Ook hebben we mogelijk gemaakt dat scholen gebruik kunnen maken van LOGO3000, een woordenschatprogramma. Met de LEA partners hebben we eerste gesprekken gevoerd over inclusief onderwijs, wat verstaan we daaronder en hoe geven we daar vorm en inhoud aan in Meierijstad. Een mooi succes is daarnaast de Talkshow Gelijke Kansen, die in juni is opgenomen vanuit het Elde College. Vanuit onze aansluiting op het Programma Gelijke Kansen van het ministerie van OCW hebben we ons als gemeente kandidaat gesteld als opnamelocatie. In de aansluiting onderwijs-jeugdhulp hebben we het afgelopen jaar geïnvesteerd in meerdere pilots waaronder jeugdhulp op school, de Verbinding en een aantal regionale pilots voor het voortgezet onderwijs. Deze pilot zijn inzichtelijk gemaakt om uiteindelijk te beoordelen welke pilots we structureel willen voortzetten. zijn alle pilots inzichtelijk gemaakt.*

## **2. Meer (jong)volwassenen doen naar vermogen mee in de samenleving, waar mogelijk via betaald werk.**

Meierijstad blijft werken aan een sterk netwerk tussen ondernemers, overheid en onderwijs. Daarvoor maakt zij onder andere deel uit van AgriFood Capital; een economisch samenwerkingsverband van gemeenten en waterschappen, het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen in Noordoost-Brabant. Samen wordt gewerkt aan innovatieve oplossingen voor vraagstukken rondom duurzaamheid, arbeidsmarkt, voeding en gezondheid. Onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van mensen, evenals een 'Leven lang ontwikkelen'. Met gelijke kansen voor iedereen; iedereen doet mee. In Meierijstad moet iedereen zijn of haar talenten kunnen ontwikkelen, met passend onderwijs waar nodig. Meierijstad stimuleert de aansluiting van opleidingen met het aanbod op de arbeidsmarkt. In de huidige economische situatie is het voor de mensen die kunnen en willen werken, 'gemakkelijker' om een baan te vinden. Wel blijft het belangrijk dat opleidingen blijven aansluiten op de kansen in de arbeidsmarkt. We kennen op dit moment een krapte op de arbeidsmarkt, zoals in de techniek/horeca/transport/ zorg/onderwijs, maar de arbeidsmarkt kan in de toekomst ook weer veranderen. We hebben vooral aandacht voor de mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt; iedereen moet mee kunnen doen in de maatschappij. Door (weer) mee te doen, voel je dat je er toe doet – dat je erbij hoort. Zelfs met enkel een uurtje sport in de week, doe je (weer) mee. En kleine stapjes op de participatieladder dragen al bij aan het welbevinden van die persoon. Samen met de SW-bedrijven zet Meierijstad in op die stapjes op de participatieladder; en als een volledig betaalde baan (nog) niet mogelijk is, gaan deze mensen aan de slag met een Loonkostensubsidie, waardoor de verminderde productiviteit voor een werkgever wordt gecompenseerd. Maar altijd gericht op uitstroom naar regulier werk.

Met het programma Participeren in Meierijstad (PIM) investeren we in de kracht van de samenleving. Dit doen we samen met het SW-bedrijf WSD, waarbij we inzetten op de inwoners

met een afstand tot de arbeidsmarkt van Sint-Oedenrode en Schijndel. Het is de bedoeling om na deze pilot de aanpak binnen heel Meierijstad te versterken. We willen iedereen die geen werk heeft en langs de kant staat, mogelijkheden bieden op werk of het verbeteren van de mogelijkheden op werk. En indien dit niet mogelijk is, het recht op een zinvolle en plezierige dagbesteding. We zetten hiervoor de mogelijkheden in van de Participatiewet, Jeugdwet en Wmo. Samen met het SW-bedrijf IBN gaan we in 2019 een vergelijkbare pilot starten binnen de Proeftuin Veghel (LeefGoed).

Meierijstad zet ook actief in op de stimulering van starters en ZZPers. Dit laatste zal in regionaal verband verder doorontwikkeld worden. Vanuit ondernemerschap gezien is kenmerkend dat in een plattelandsgemeente als Meierijstad er naar verhouding veel ZZPers zijn of starten. Dat beeld is voor heel Brabant overigens vergelijkbaar. Degene die uit een werkverband overgaan naar ZZPer, zijn het meest risicovol als het om schijnzelfstandigen gaat.

Daarnaast heeft Meierijstad ingezet op een eigen coördinator Social Return binnen de Participatiewet. De opdracht is om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen. Met de Participatiewet, Quotum Arbeid beperkten en de Wet Banenafpraak worden ook werkgevers direct geconfronteerd met de verplichting om banen beschikbaar te stellen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Als we kijken naar de werkgevers, blijkt de ontwikkeling van het sociaal ondernemerschap positief te zijn. Ook in de regio rondom gemeente Meierijstad, groeit de belangstelling en het enthousiasme voor sociaal ondernemerschap.

Een belangrijke vraag die hierbij speelt is, hoe er zoveel mogelijk duurzame werkgelegenheid voor de entree/onderkant van de arbeidsmarkt gecreëerd kan worden. De rol van de gemeente Meierijstad en de regionale samenwerking beperkt zich niet tot het enkel onder de aandacht brengen van sociaal ondernemen. De rol van deelnemende gemeenten zoals Meierijstad onderscheidt zich door sociaal ondernemerschap te stimuleren, te faciliteren en ook door zelf een voorbeeldrol aan te nemen als sociaal werkgever. In dit kader maken wij en overige publieke opdrachtgevers in Noordoost-Brabant bij de inkoop afspraken met organisaties over sociale voorwaarden, die opgenomen zijn in de opdrachtverstrekking. Wij vragen van onze opdrachtnemers, in ruil voor de verkregen opdracht een deel werkgelegenheid terug. Dit noemen we 'social return' of SROI (Social Return On Investment). De gemeente Meierijstad heeft in 2018 de PSO certificering (Prestatieladder Socialer Ondernemen) behaald. De PSO is een landelijk meetinstrument en keurmerk dat de mate van sociaal ondernemen objectief inzichtelijk maakt.

### **Gerealiseerd 2021**

*Zoals eerder aangegeven hebben we als gevolg van de coronacrisis met ons PIM project een behoorlijke vertraging oplopen. Medewerkers van de Toegang zijn ingezet bij het uitvoeren van de TOZO regeling en kandidaten van PIM hebben als gevolg van de coronacrisis geen activiteiten kunnen bijwonen.*

*Wij hebben deze tijd gebruikt om PIM in 2021 verder door te ontwikkelen. Dit betekent dat we PIM Werkt waarbij we een garantie bieden op werk voor iedereen met een loonwaarde tot 80% hebben omgebouwd tot een mobiliteitscentrum waarin we de komende jaren willen gaan werken aan een garantie op werk voor iedereen. Er is veel tijd gestoken in de ontwikkeling van het mobiliteitscentrum PIM Werkt. Als gevolg van de coronacrisis waren de eerste signalen dat we rekening moesten houden met minimaal een verdubbeling van de werkloosheid. Uiteindelijk werd dit niet de waarheid en zagen we snel een krapte op de arbeidsmarkt ontstaan in nagenoeg alle sectoren.*

*Begin 2021 is PIM Werkt van start gegaan. Job Cohen, voorzitter van de branchevereniging van sociaal ontwikkelbedrijven Cedris, opende in juni PIM Werkt aan de Markt 3 in Veghel. Op deze*

*locatie werkt de gemeente samen met WSD, IBN, twee uitzendorganisatie (Hobij en Unique) en de regionale projecten Leerwerkloket en Wijzerinjewerk.*

*In 2021 heeft PIM Werkt veel aandacht besteed aan de vele ZZP-ers en jongeren die als gevolg van de coronacrisis hun werk zagen afnemen of hun baan zagen verdwijnen (horeca). Dankzij ons netwerk en de snel aantrekkende economie waren er voldoende vacatures om mensen weer snel te kunnen bemiddelen naar werk.*

*Wij zijn gaan monitoren wie er ondanks de sterk gestegen werkgelegenheid toch een beroep moesten doen op bijstand, Uit dit onderzoek kwam naar voren dat onze instroom voornamelijk bestond uit inwoners met een rugzak. Inwoners met bijvoorbeeld een verslavingsachtergrond, een GGZ problematiek of een grote afstand tot de arbeidsmarkt. In 2002 gaan we de andere PIM labels door ontwikkelen die met name deze doelgroepen extra ondersteuning te bieden.*

### **3. Nieuwkomers in Meierijstad integreren sneller in de samenleving met een duurzaam resultaat.**

Integreren in Nederland is voor veel nieuwkomers ingewikkeld. Vroeg beginnen met inburgering en integratie is essentieel. Gemeente Meierijstad wil nieuwkomers zo snel mogelijk integreren in de samenleving met een duurzaam resultaat door statushouders meteen naar werk, opleiding of ondernemerschap te begeleiden. Als dit (nog) niet kan, dan wordt er (eerst) gestart met begeleiding naar zorg of participatie.

Van rijkswege gaat de inburgering van nieuwkomers op de schop. De gemeenten krijgen in 2021 weer de regie over de inburgering. Het einddoel is dat nieuwkomers in Nederland zo snel mogelijk (kunnen) participeren. De gemeente krijgt meer regie en meer ruimte om inburgering integraal en op maat aan te bieden. Dit betekent een extra stimulans om de krapte op de arbeidsmarkt op te vangen en biedt dus positieve kansen voor ondernemers en werkzoekenden.

De SW-bedrijven hebben statushouder als prioritaire doelgroep aangewezen. Samen bereiden wij ons voor op de uitvoering van de nieuwe wet. Wij kiezen voor een parallelle en integrale aanpak waarbij zowel 1) huisvesting; 2) taal & inburgering; 3) maatschappelijke participatie; 4) onderwijs; 5) werk, inkomen en ondernemerschap; en 6) welzijn en gezondheid centraal staan.

#### **Gerealiseerd 2021**

*Op 1 januari 2022 is de nieuwe wet inburgering van start. Gemeente Meierijstad is voortvarend met het oppakken van de nieuwe taken wet inburgering 2022. Om de integrale aanpak en nieuwe wet Inburgering vorm te geven is in 2020 een Regisseur nieuwkomers aangesteld in 2020. De regisseur zorgt voor een goede start vanuit de opvang, houdt contact met de maatschappelijke begeleider en is vanuit de gemeente eerste contactpersoon voor de nieuwkomer met betrekking tot vragen. De regisseur heeft een brede aanpak en focust zich ook op het gezin. Alle factoren die negatieve invloed kunnen hebben op de integratie worden opgepakt door de regisseur. Deze aanpak is voortgezet in 2021 en structureel geborgd in het beleidsplan Inburgering 2022.*

*In 2018 zijn we gestart met het ontwikkelen van producten en diensten die beter aansluiten bij de huidige Wet Inburgering. Met als belangrijkste uitgangspunt: niet alleen de taal leren, maar ook participeren naast de inburgering. Onze aanpak sluit aan op de uitgangspunten en taken van de Wet Inburgering 2022. De kracht van de aanpak van de afgelopen jaren is: learning by doing. Met andere woorden, we zetten een doordachte stap, kijken wat er gebeurt en op basis daarvan maken we vervolgstappen. Dit hebben we samen met inburgeraars en lokale partners gedaan.*

*Investering ontwikkeling producten:*

- 1. Het ontwikkelen van producten en diensten die aansluiten bij de vraag en behoefte van de inburgeraar.*
- 2. Trajecten voor hoogopgeleide inburgeraars.*
- 3. Extra taalondersteuning na het behalen van het inburgeringsexamen.*
- 4. Samen met WSD/IBN een inburgeringstraject voor laaggeletterde inburgeraars ontwikkelen waarin taal en participatie gecombineerd is.*
- 5. Traject ontwikkelen voor inburgeraars die ondernemers waren in het land van herkomst en in Nederland verder willen als ondernemer.*

*Investering in de begeleiding van nieuwkomers:*

- 1. Het opstellen van een integraal plan waarin we starten in het asielzoekerscentrum. Hiermee borgen we participatie vanaf dag 1 en een goede voorbereiding op de verhuizing naar de gemeente.*
- 2. Het aanstellen van een regisseur inburgering waarmee we borgen dat er 1 aanspreekpunt is voor de inburgeraar die regie heeft op het integraal plan.*
- 3. Het specifiek aanstellen van klantmanagers die cultuursensitief werken (extra focus op de groep die valt onder de huidige wet inburgering).*

*Om te kunnen toetsen wat onze aanpak oplevert, is in 2018 een nulmeting uitgevoerd. Hiervoor is gebruik gemaakt van de Benchmark Divosa. In deze meting was zichtbaar dat een nieuwe aanpak nodig is om meer inburgeraars te laten participeren. In 2021 is opnieuw gekeken naar de resultaten. Hiermee kunnen we concluderen dat de investeringen die gemaakt zijn positieve effecten laten zien. Gemeente Meierijstad scoort boven het landelijke gemiddelde op toeleiding naar werk en daalt het aantal bijstandsgerechtigde nieuwkomers.*

*Naast onze lokale projecten hebben we als Gemeente Meierijstad meegewerkt aan een landelijk experiment. Gemeente Meierijstad was één van de zes gemeenten die heeft deelgenomen aan de landelijke pilot Vrouwelijke Nareizigers en gezinsmigranten. Uit onderzoek is gebleken dat de arbeidsmarktpositie van vrouwelijke nareizigers achterblijft ten opzichte van mannen. In het nieuwe inburgeringsstelsel willen we de positie van vrouwelijke asiel- en gezinsmigranten verstevigen. Uit deze pilot is gebleken dat de inzet van rolmodellen een succesfactor is in de integratie van inburgeraars.*

- Een rolmodel is zelf migrant of vluchteling en heeft daardoor het vertrouwen binnen de eigen gemeenschap. Hij of zij weet hoe het is om in Nederland een nieuw leven op te bouwen. Zo weet diegene als geen ander wat er nodig is om cultuurverschillen te overbruggen.*
- Een rolmodel kan een brugfunctie vervullen tussen de doelgroep, (zorg)organisaties en zorg- en hulpverleners.*
- Rolmodellen spreken naast Nederlands ook hun moedertaal.*

*In 2021 hebben we 11 rolmodellen opgeleid. Deze worden ingezet tijdens de workshops van PIM Welkom en kunnen voor lokale partners en werkgevers een gesprekspartner zijn. Ook denken ze met ons mee in het beleid van de gemeente. zijn we samen met IBN en WSD aan het experimenteren met duale inburgeringstrajecten. Deze ervaring en kennis nemen we mee in de vormgeving van de nieuwe wet inburgering 2022.*

#### 4. Inwoners met (dreigende) problematische schulden krijgen eerder, beter en sneller steun.

Inwoners met (dreigende) problematische schulden krijgen eerder, beter en sneller steun. De maatschappelijke opgave is het aantal mensen met problematische schulden terug te dringen en mensen met schulden effectiever te helpen. Gemeenten/VNG en het Rijk gaan gezamenlijk optrekken in het kader van de brede schuldenaanpak van het kabinet waar ook andere partijen bij betrokken worden.

De gezamenlijke ambitie is het aantal mensen met schulden substantieel terug te dringen en mensen met schulden effectiever te helpen door beginnende schulden vroeg te signaleren en door mensen die minder zelfredzaam zijn te ontzorgen.

Gemeenten krijgen ook meer mogelijkheden om de kosten van het zogeheten beschermingsbewind te beheersen. Hierbij wordt niet alleen het 'financiële probleem' opgelost, maar wordt ook gestuurd op gedragsverandering.

Gemeenten/VNG zetten zich met name in om de schuldhulp te verbeteren; denk hierbij aan de inzet voor de toegang, korte wachttijden, integraal werken en stress sensitieve dienstverlening, preventie, vroegsignalering, samenwerking met grote uitvoerders, lokaal actieve (maatschappelijke) organisaties en vrijwilligersorganisaties.

Wij willen iedere inwoner die in financiële problemen komt, passende ondersteuning bieden. Daarom zetten we beleid in dat uitgaat van een integrale aanpak en maatwerk. We geven hiervoor uitvoering aan de vastgestelde nota's:

- Beleidsnota Nieuwe instrumenten voor effectieve schuldhulpverlening Budget coaching en Budgetbeheer Meierijstad;
- Beleidsnota Herijking beleid Armoedebestrijding 2018 – 2021.

Aandachtspunt bij de schulden- en armoedeproblematiek zijn de ZZPers en de stoppende / noodlijdende agrariërs. Dit wordt vanuit de provincie ook als aandachtsgebied verder opgepakt en doorontwikkeld.

#### **Gerealiseerd 2021**

*Iedere inwoner die geldzorgen heeft kan terecht bij de gemeente Meierijstad. Het college heeft in 2021 besloten de aanstelling van de Armoedeambassadeur te verlengen. Door de inzet van de Armoedeambassadeur is de gemeente beter zichtbaar en hebben we meer mensen bereikt. De samenwerking met diverse partijen is versterkt en de drempel om contact te zoeken bij armoede en financiële problemen is verlaagd. Complexe situaties van inwoners (casussen) worden vaker voorgelegd aan team Schuldhulp, o.a. door GGZ en Thuiszorg organisaties.*

*Voor gedupeerden van de Toeslagenaffaire zijn plannen van aanpak opgesteld. Waar nodig is hulp aangeboden.*

*Door Corona hebben ook in 2021 veel ZZZP-ers een tijdelijke uitkering ontvangen van de gemeente (TOZO). Voor de betaling van woonkosten is gebruik gemaakt van de tijdelijke gemeentelijke regeling Tonk (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten).*

*Deze zzzp-ers zijn in beeld en er wordt meer hulp aangeboden, indien nodig, ook schuldhulpverlening. Zzzp-ers worden geïnformeerd over de regelingen en mogelijkheden, over mogelijkheden gericht op om- en bijscholing, en met hen wordt een persoonlijk adviesgesprek gevoerd als er geldzorgen zijn.*

*Het beroep op de bijzondere bijstand/minimaregelingen is vergeleken met 2020 gestegen. Voor schuldhulpverlening is besloten een systeem Vroegsignalering aan te schaffen. Daardoor komen*

*betalingsachterstanden in energielasten, huur en zorgverzekering bij inwoners eerder in beeld en kan sneller hulpverlening worden aangeboden.*

*De Pilot Geld en Zo Schijndel is in 2021 geëvalueerd. Vanwege de positieve ervaringen wordt Geld en Zo in 2022 uitgerol over de 3 kernen in Meierijstad.*

## **5. Meer inwoners leven gezonder zodat ze beter functioneren en minder zorg nodig hebben**

Gezondheid is een breed begrip en kan (volgens de gedachtegang van positieve gezondheid) opgesplitst worden in 6 dimensies: sociaal-maatschappelijke participatie, dagelijks functioneren, kwaliteit van leven, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden en zingeving. Daaruit blijkt dat individuele leefstijlfactoren, de sociale omgeving, de fysieke omgeving en overige leefomstandigheden van grote invloed zijn op de gezondheid van een individu. Vanuit veel, zo niet alle afzonderlijke domeinen en bijbehorend beleid wordt invloed uitgeoefend op de gezondheid van een individu.

Verschillende beleidsterreinen dragen bij aan positieve gezondheid. Denk hierbij bijvoorbeeld aan sociaal domein, sport, cultuur, omgeving en recreatie.

Vanuit de veranderopgave preventie en innovatie hebben wij in samenwerking met de verschillende beleidsterreinen programma's ontwikkeld die een gezonde leefstijl bevorderen.

Bijvoorbeeld sportstimuleringsprogramma's en programma's gericht op gezonde voeding.

### **Gerealiseerd in 2021**

*Gemeente Meierijstad heeft als ambitie: een gezonde inwoner in een gezonde leefomgeving. We hebben gewerkt aan het stimuleren van een gezonde leefstijl en het verkleinen van gezondheidsverschillen. Ook in 2021 zijn we daar onverminderd mee aan de slag gegaan:*

- *In 2021 hebben we het vitaliteitsakkoord opgesteld, met een aanpak voor alcohol, roken en bewegen.*
- *In 2021 is verder geïnvesteerd om het gedachtegoed positieve gezondheid in meerdere organisaties in te bedden.*
- *Jaarlijks wordt een uitvoeringsplan gezondheid opgesteld, waarin meerdere interventies zijn opgenomen per thema, waaronder alcohol, roken, drugs, eenzaamheid, gezonde leefstijl, mentaal welbevinden, gezond gewicht, bewegen en voeding. Van de 37 interventies in het uitvoeringsplan zijn, ondanks de coronacrisis en bijbehorende maatregelen, 32 interventies gerealiseerd.*
- *Voor het grootschalig project 'Drugs, wat doet het met jou' heeft een monitor plaatsgevonden onder 10.000 jongeren in gemeenten Midden- en Oost-Brabant. Begin 2022 worden de resultaten verwacht. Vervolgens kunnen de betrokken gemeenten, GGD en Novadic Kentron hier verder op gaan inzetten de komende jaren.*
- *Daarnaast is ingezet op een aantal andere acties, die niet waren opgenomen in het uitvoeringsplan, bijvoorbeeld extra aandacht voor ontmoeten tussen ouderen.*
- *Ook is in 2021 de verbinding tussen gezondheid, sociaal domein en fysieke leefomgeving aangehaald. Dat blijkt uit:*
  - o *Het Sociaal Domein is goed aangehaakt bij verschillende overleg- en intaketafels rondom de Omgevingswet.*
  - o *Het Schone Lucht Akkoord is getekend, waar in 2021 verder op is ingezet.*
  - o *Daarnaast is de aandacht voor houtstook doorlopend.*
  - o *Sinds juni 2021 is er een startnotitie milieubeleid/ 'Procesvoorstel opstarten milieubeleid', omdat er onvolledig inzicht was in het milieubeleid in Meierijstad.*
  - o *Tevens wordt voor beleid gericht op klimaatadaptatie en luchtkwaliteit vanuit gezondheid input geleverd*



*Met betrekking tot Preventie en Innovatie zijn er diverse initiatieven ondersteund. Zo is sinds medio 2021 de Sociale wegwijzer Meierijstad gereed. 425 organisaties die actief zijn in het Sociaal Domein en waar we als gemeente een (regionaal) contract, structurele subsidierelatie of inkooprelatie mee hebben, zijn opgenomen. In het eerste half jaar heeft de website al ruim 10.000 unieke bezoekers gehad.*

## **6. Inwoners zijn zelfredzamer door meer gelijkwaardige, integrale en laagdrempelige ondersteuning en zorg in eigen omgeving.**

De omslag van complexe, verkokerde ondersteuning veraf naar eenvoudige, integrale en preventieve ondersteuning dichtbij (of bij specialistische zorg in de regio) wordt voortgezet. Dit wil zeggen dat inwoners in hun eigen omgeving ondersteuning kunnen krijgen op een laagdrempelige wijze. Hierbij dient breed gekeken te worden naar de behoefte van de inwoner, zodat er integrale ondersteuning en zorg geboden kan worden. Zo zijn bijvoorbeeld de gebiedsteams dicht bij de inwoners georganiseerd en wordt binnen een gebiedsteam integraal gekeken en snel geschakeld om de juiste ondersteuning en zorg in te zetten.

We vinden preventie belangrijk, voorkomen is immers beter dan genezen. Op het gebied van preventie zijn er veel (lokale) partners met wie wordt samengewerkt. Daaronder de welzijns- en maatschappelijke organisaties die een bijdrage leveren aan het mee kunnen (blijven) doen in de samenleving of bijvoorbeeld aan een gezonde leefstijl. De partners zijn vaak juist dicht bij de inwoners te vinden en hebben naast een rol in de preventie ook een rol in vroegsignalering. We willen bereiken dat inwoners die ondersteuning of zorg nodig hebben, voordat zij zich wenden tot professionele ondersteuning en zorg, al preventief bereikt worden. Dit willen we bewerkstellingen door de krachten te bundelen met lokale voorzieningen en initiatieven. Verder door lokaal inloopvoorzieningen te realiseren waar alle inwoners welkom zijn als bezoeker, vrijwilliger of als deelnemer. Bijvoorbeeld een inloopvoorziening voor financiële problemen of schuldhulp of de coalitie tegen eenzaamheid. De gemeente initieert, stimuleert en/of faciliteert dit soort initiatieven.

### **Gerealiseerd in 2021**

*In 2021 heeft de besluitvorming en implementatie van de nieuwe inkoop Wmo specialistische hulp plaatsgevonden. Dat wil zeggen begeleiding, dagbesteding en beschermd wonen. De implementatie op al deze Wmo producten is goed verlopen en tijdig afgerond. Het in 2020 uitgevoerde onderzoek naar inloopvoorzieningen en daginvulling is in 2021 gebruikt voor het vullen van de sociale wegwijzer. Hierdoor kunnen inwoners en professionals vinden wat het huidige aanbod is op het gebied van inloopvoorzieningen en daginvulling. Het onderzoek is voor de onderdelen behoeften en ontwikkelingen gebruikt bij de eerste opzet voor de verdere uitwerking en invulling van dit onderwerp.*

*In 2021 is er ook verder gewerkt aan de doorontwikkeling toegang. Diverse onderdelen van de gebiedsteams worden verder ingericht om zo inwoners zo dichtbij mogelijk en passend te kunnen ondersteunen. Hierbij is o.a. aandacht voor een eenduidige werkwijze en integrale intake. Bij de afstemming rondom deze gebiedsteams vindt ook afstemming plaats met de maatschappelijke partners.*

*Vijf maatschappelijke partners vormen samen de coöperatie Sociaal Werk Meierijstad geven invulling aan de gezamenlijke opdracht. Ten grondslag daaraan ligt een gezamenlijk werkplan. Deze samenwerking draagt o.a. bij aan passende hulp in het voorliggend veld en vroegsignalering. In de samenleving zijn naast de coöperatie diverse andere partners actief, in*

*afstemming met hen is aandacht voor het zo dichtbij mogelijk aanbieden van passende ondersteuning en het aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners.*

*Ondanks corona is geprobeerd laagdrempelige zorg en ondersteuning zo goed mogelijk open te houden. Door bijv. acties van onze maatschappelijke partners met alternatieve vormen van ondersteuning en aandacht voor rouw en verlies. Op het gebied van armoede en schulden was wederom de armoedeambassadeur actief en is in Schijndel in 2021 het project Geld en Zo verlengd en uitgebreid naar de gehele gemeente voor inwoners met financiële vraagstukken.*

*Meierijstad is koploper onafhankelijke clientondersteuning. Dit houdt in dat er in 2021 gewerkt is aan de doorontwikkeling van de clientondersteuning met bijvoorbeeld aandacht voor de rollen en taken en bekendheid.. Het koploperschap geeft hier een impuls aan en loopt tot en met september 2022.*

*Door versterking van zorg/veiligheid in deskundigheid en capaciteit bij beleid sociaal domein, Toegang en bij het atelier veiligheid krijgen we steeds meer grip op complexe casuïstiek met veiligheidsrisico's'. We weten wat er speelt, werken steeds efficiënter samen met interne en externe partners en slagen er samen steeds meer in problematiek vroeg te signaleren en om escalatie te voorkomen.*

*We zijn gestart met de integrale ontwikkeling en implementatie van het AVE model voor Meierijstad om taken en verantwoordelijkheden bij zorg/veiligheidscasuïstiek duidelijk te beleggen en uit te werken. Dit geeft ons handvatten voor de verdere ontwikkeling van Toegang op dit gebied en om thema's zoals huiselijk geweld, mensenhandel, nazorg ex-gedetineerden goed op te kunnen pakken. De gebiedsteams zijn en worden gefaciliteerd middels specifieke training en coaching.*

*Vanuit het regionale programma Geweld hoort nergens thuis richten we ons op de Top 3 methode voor de aanpak van huiselijk geweld. Focus ligt hier op deskundigheid, duidelijke taken en intensief samenwerken intern en extern met sociaal domein- en veiligheidspartners.*

*Bovendien implementeren we vanuit dit programma het kwaliteitskader veiligheid. In 2021 hebben we vanuit beleid en de gebiedsteams hiervoor een zelfscan gedaan en van daaruit een verbeterplan gemaakt. In 2022 gaan we verder met de uitwerking van de verbeterpunten. We hebben een start gemaakt met de efficiëntere inrichting van de 24/7 outreachende/crisiszorg voor mensen met psychosociale/verslavingsproblematiek en overige zorg/veiligheidscasuïstiek. Dit wordt in 2022 verder uitgewerkt en geïmplementeerd.*

*In 2021 is de eerste kleinschalige maatschappelijke opvang van Meierijstad geopend. Hier vangen we dak- en thuisloze mensen met een beperkte ondersteuningsvraag op en begeleiden we hen naar reguliere huisvesting. Er is plaats voor ouders met kinderen en alleenstaanden.*

*Vanuit het regionale project preventie dak- en thuisloosheid zijn we gekomen tot een aantal interventies die we als gemeente op lokaal niveau kunnen inrichten. De implementatie daarvan wordt in 2022 vervolgd.*

*In samenwerking met RADAR is een extra impuls gegeven aan onze anti-discriminatievoorzieningen, zoals een training voor medewerkers van de gemeenten. Deze training richt zich op het herkennen van discriminatie en biedt handvatten om discriminatie bespreekbaar te maken. Daarnaast zijn er landelijk meer middelen beschikbaar gesteld voor de aanpak van discriminatie. In 2022 zetten we in op extra preventieve activiteiten.*

## 7. Meierijstad en de regio werken doelmatiger met meer gebruik van standaarden en data.

In het sociaal domein hebben we als gemeente veel contact met onze inwoners en met onze samenwerkingspartners. Deze contacten leveren veel interessante informatie op. Tegenwoordig noemen we deze informatie data. Daarnaast heeft de gemeente de beschikking over zogenaamde basisregistraties. In de basisregistraties verzamelen we informatie over personen en over percelen (geo). Ook samenwerkingspartners verzamelen data. Zo verzamelt bijvoorbeeld de GGD informatie over gezondheid en de politie over veiligheid. Ook landelijk zijn er allerlei organisaties die gegevens verzamelen. Bekend zijn het CBS en het SCP.

Het uitwisselen van data tussen bronhouders verloopt steeds meer via standaarden. Zo zijn er koppelingen tussen basisregistraties om uitwisseling van data te standaardiseren.

Ook in het sociaal domein zijn standaarden ontwikkeld om de communicatie tussen gemeente en zorgaanbieders doelmatiger te laten verlopen. Deze standaarden zijn ontwikkeld voor de Jeugdwet en Wmo (iJW en iWmo). Deze informatiestandaarden regelen het berichtenverkeer tussen partijen over producten en diensten. Voor de beveiligde uitwisseling van de informatie is er een belangrijke koppeling ontwikkeld: het GGk (Gemeentelijk Gegevensknooppunt). Hiervan wordt steeds meer gebruik gemaakt.

In Meierijstad is er een Dashboard Sociaal Domein (DSD) in ontwikkeling. Het Dashboard Sociaal Domein is een integrale rapportage over de uitvoering van de Wmo, Jeugdwet en de Participatiewet. De rapportage bevat drie elementen: kwantitatieve gegevens, financiële gegevens en een korte tekstuele toelichting en analyse.

De financiële gegevens in deze rapportage hebben betrekking op de inkoop van zorg en hulp, de kosten van de (individuele) voorzieningen en de kosten voor Werk en Inkomen, waaronder het minimabeleid en de schuldhulpverlening. Naast deze financiële lasten zitten er in de gemeentelijke begroting ook nog lasten voor lokaal beleid, preventief beleid, subsidies, gebiedsteam e.d. Alle lasten samen vormen de lasten voor het sociaal domein.

Het Dashboard Sociaal Domein is een groeimodel. De komende jaren worden in het kader van de doorontwikkeling zo nodig onderwerpen toegevoegd. Daarmee komt meer en betere sturingsinformatie beschikbaar. Ambitie is op termijn te komen tot allerlei koppelingen van applicaties, basisregistraties en andere bronnen die rechtstreeks ingevoerd worden in het dashboard.

Naast deze eigen dashboardrapportage zijn ook gegevens over het sociaal domein terug te vinden op de website [www.waarsaatjegemeente.nl](http://www.waarsaatjegemeente.nl). Deze website geeft gemeenten aan de hand van gemeentelijke thema's inzicht in hoe zij ervoor staan op de verschillende maatschappelijke terreinen. Het dashboard kan worden gebruikt voor het opstellen van gemeentelijk beleid of om gemeentelijke cijfers met (buur)gemeenten te vergelijken. Maar ook om de cijfers te vergelijken met de eigen cijfers uit het verleden. Denk aan gegevens als de cijfers van het aantal kinderen in jeugdhulp, het aantal gezinnen met een uitkering of financiële cijfers.

### **Gerealiseerd 2021**

*Bij de BERAP en de jaarrekening voegen wij het dashboard sociaal domein toe. In 2020 hebben we een verdere doorontwikkeling gemaakt om data te gebruiken bij onze manier van werken. Zo is hard gewerkt om voor beleidsmedewerkers een realtime dashboard te ontwikkelen wat ze elk moment kunnen raadplegen.*

*In 2020 het eerste strategische dashboard ontwikkeld; de 4G (Geld, Geluk, Gezondheid en Gezin) Monitor Sociaal Domein. Met deze monitor bieden wij de gemeenteraad voor het eerst inzicht in hoe Meierijstad zich op verschillende onderwerpen binnen het sociaal domein verhoudt tot andere gemeenten c.q. de regio c.q. landelijke cijfers. Op het moment dat wij negatief afwijken worden*

voorstellen voorgelegd om dit bij te sturen. De 4G Monitor Sociaal Domein zal elke twee jaar worden opgesteld en bij de begroting worden aangeboden. De volgende keer is 2022.

## **8. Inwoners voelen zich meer eigenaar van lokale voorzieningen en hebben hier meer over te zeggen.**

De gemeente kent veel lokale voorzieningen. We onderscheiden een tweetal categorieën: fysieke voorzieningen en niet-tastbare voorzieningen oftewel de diensten.

Onder fysieke voorzieningen vallen voornamelijk alle wijkgebouwen en gemeenschapshuizen.

Deze worden alle beheerd dan wel geëxploiteerd door beheerorganisaties waarin lokale inwoners vertegenwoordigd zijn. Dit is vaak een stichting met betrokken buurtbewoners die zich inzet voor een toegankelijke voorziening om ontmoeting in de wijk mogelijk te maken. Ook voor sportcomplexen geldt dat deze vaak al beheerd worden vanuit de gemeenschap/vereniging/stichting.

Onder diensten vallen activiteiten en burgerinitiatieven die bijdragen aan de sociale leefbaarheid in de kern of wijk en hulp aan (kwetsbare) inwoners. Er zijn diverse lokale initiatieven in Meierijstad waar eigenaarschap en zeggenschap in de samenleving ligt als het gaat om sociale vraagstukken. Denk hierbij aan Zorg om het dorp en de dorpsauto in Boerdonk, diverse ontmoetingsactiviteiten of de bewonerscoöperatie in Wijbosch. Dergelijke initiatieven kunnen rekenen op een meedenkende overheid die op een constructieve en afgestemde wijze ondersteunt – zonder het initiatief over te nemen. Hierbij denken we vanuit publieke waarde (en niet alleen vanuit de regels), en stimuleren/waarderen we het eigenaarschap in de wijk.

### **Gerealiseerd in 2021**

*In 2021 zijn de wijk- en gemeenschapshuizen grotendeels gesloten geweest als gevolg van de maatregelen omtrent het Coronavirus. Tegelijkertijd heeft een vitaliteitsscan van de wijk- en gemeenschapshuizen plaatsgevonden. In 2022 wordt op basis van deze scan het advies opgeleverd over het toekomstbestendig maken/houden van de wijk- en gemeenschapshuizen en de rol die de gemeente hierin kan vervullen.*

*Ondersteuning van burgerinitiatieven loopt voor een groot deel via de coöperatie Sociaal Werk Meierijstad. Zij krijgen veel (aan)vragen van sociale partners en inwoners die zich willen inzetten om de leefbaarheid in hun wijk te vergroten. Dit leidt tot versterking van wijkinitiatieven en continuering van voorzieningen dichtbij huis voor ontmoeting, dagbesteding, vrijwilligerswerk en informatie en advies. Er zijn vele wijkinitiatieven ondersteund zoals wijk- en dorpsplatforms, ontmoetingsactiviteiten, zomer- en kinderactiviteiten, de fietscursus en het project Leenfietsen en Herberg het Kloosterkwartier. Er is ondersteuning geboden bij leden- en vrijwilligerswerving, omgaan met conflicten, armoedebestrijding en bij speelvoorzieningen in de wijk.*

*Tegelijkertijd zijn er nog diverse organisaties die zich ook tot de gemeente wenden met ideeën of initiatieven. In 2021 zijn er diverse gesprekken gevoerd met initiatiefnemers op het gebied van wonen en zorg, laagdrempelige voorzieningen of kwetsbare doelgroepen.*

## **9. We verminderen de administratieve last bij professionals in de zorg. Hierdoor is er meer tijd voor hulpvragen.**

Wij vinden het belangrijk om de zorg efficiënt en effectief organiseren. Door het verminderen van de administratieve last beperken we kosten en is er meer professionele ondersteuning van onze inwoners mogelijk.

We beperken de administratieve last onder andere door de bij doel 7 genoemde inzet van standaarden en data-uitwisseling via het GGK.

Daarnaast kiezen wij er ook bewust voor om regionaal, samen met andere gemeenten gespecialiseerde zorg (Jeugd en Wmo) in te kopen. Op deze manier hoeven zorgaanbieders niet onnodig veel energie te steken in allerlei dure en tijdrovende aanbestedingsprocedures met verschillende gemeenten in onze regio.

Het is belangrijk dat professionals bij de klant thuis de beschikking hebben over geautomatiseerde systemen. Denk hierbij aan een geautomatiseerd mobiel regelsysteem. Informatie kan dan snel beschikbaar zijn en worden gedeeld. Aanvragen kunnen sneller worden afgedaan.

#### *Gerealiseerd in 2021*

*In 2021 zijn de voorbereidingen getroffen voor inkoop jeugdhulp en Wmo vanaf 2022. Hierbij is een interactief proces doorlopen met o.a. inbreng vanuit zorgaanbieders en adviesraden. Bij jeugd werd er sinds 2021 al gewerkt met een nieuw productenboek en volgens de landelijke informatiestandaarden. De nieuwe inkoop draagt bij aan het beperken van administratieve last en het efficiënt inrichten van processen en uitwisseling van informatie al zorgt het implementeren van een nieuwe werkwijze in de aanloopfase wel voor extra werk als gevolg van omzettingen en conversies. Bij de omzettingen is het uitgangspunt geweest de administratieve last zowel voor aanbieders als gemeente zoveel mogelijk te beperken door gebruik te maken van digitale mogelijkheden. De Regionale Inkoop Organisatie heeft aanbieders geïnformeerd en ondersteund bij het uitvoeren van de conversies.*

*In 2021 is ook gestart met de voorbereidingen van een nieuw regiesysteem bij de gemeentelijke toegang. Dit systeem draagt bij aan het efficiënter, effectiever en integraal werken.*

*Door Corona hebben ook in 2021 veel (klant-)gespreken en overleggen digitaal plaats gevonden wat een aanzienlijke besparing in reistijd en reiskosten heeft opgeleverd. Zeker niet in alle gevallen kan het fysieke contact vervangen worden door digitaal contact.*

*De sociale kaart draagt bij aan het vindbaar zijn van diverse voorzieningen. Het gebruik daarvan laat zien dat het voorziet in behoeften van bezoekers. Dit blijft uiteraard gemonitord worden.*

*Het verbeteren van monitor- en meetinstrumenten en het vindbaar maken van informatie draag bij aan het efficiënter kunnen werken, hier wordt blijvend aan gewerkt. Zo wordt er een doorontwikkeling gemaakt m.b.t. het dashboard sociaal domein om vanuit de gemeentelijke systemen de juiste sturings- en managementinformatie te halen rekening houdend met de nieuwe inkoop en de doorontwikkeling toegang.*

## **10. We stellen de leefwereld van de inwoners centraal en laten daar de systeemwereld zoveel mogelijk op aansluiten.**

De transformatie in het sociaal domein vraagt ook om een andere klantbenadering. We zijn vaak gewend om bij een vraag te kijken welk aanbod we daar voor in kunnen zetten. In een aantal gevallen is daar ook niets mis mee. Het is goed om basispakket aan zorg en ondersteuning te bieden en een aanbod aan voorliggende voorzieningen.

In een aantal situaties moeten we meer op zoek naar maatwerk, naar een omgekeerde benadering (omgekeerde toets). Sommige problemen los je namelijk alleen op door je te verplaatsen in de leefwereld van de klant en een oplossing te zoeken die niet standaard beschikbaar is. Zo vinden we een oplossing die echt werkt en vaak ook goedkoper is. De klantmanager luistert en is op zoek naar wat de klant echt verder helpt, waarmee de klant echt is geholpen.

Het programma Participeren in Meierijstad (PIM) is heel sterk gericht op deze nieuwe manier van werken. Onze gebiedsteams doen de eerste ervaringen op met deze aanpak. We gaan naast een klant staan en niet tegenover een klant. We zijn niet langer een klantmanager maar een coach. We steken een korte periode veel tijd in een klant. Op een coachende wijze zorgen we er voor dat er weer meer perspectief ontstaat om mee te gaan doen. Of via werk of via een zinvolle dagbesteding. De eerste ervaringen met deze nieuwe aanpak zijn succesvol.

### **Gerealiseerd 2021**

*Onze gebiedsteams werken steeds meer op basis van maatwerk en de zogenaamde omgekeerde toets. We werken op deze manier steeds meer vanuit de leefwereld van de klant en minder vanuit de systeemwereld. Dat geldt ook voor de medewerkers die actief zijn binnen ons PIM project.*

*In 2021 zijn we ook de samenwerking tussen verschillende organisaties aan het versterken. We doen dit binnen PIM maar ook binnen het project LeefGoed. LeefGoed bevindt zich nog in de ontwikkelfase. Samen met onze partners gaan we samenwerken op de thema's:*

- *Ontmoeten en (Be)Leven*
- *Zorg & Ondersteuning*
- *Leren en Werken*

*Bij het uitwerken van deze thema's gaan we ook onze inwoners betrekken en gaan we onze dienstverlening nadrukkelijk vormgeven vanuit de leefwereld van onze inwoners. Vanuit LeefGoed zoeken we naar een innovatieve samenwerking waarbij we op het Kloosterkwartier in Veghel een nieuwe woonwijk ontwikkelen waar omzien naar elkaar, wederkerigheid en het versterken van het ontmoeten belangrijke thema's zijn. De leefwereld van het Kloosterkwartier moet het inspiratiekader worden voor de ontwikkeling van de systeemwereld op LeefGoed. Verschillende werkgroepen zijn in 2021 gestart om hier een invulling aan te gaan geven.*